

Strategi för laddinfrastruktur Överkalix kommun

ÖVERKALIX
KOMMUN

För granskning

Innehåll

Introduktion	2
Syfte.....	2
Bakgrund	3
Scenario	3
Kommunens målbild.....	4
Publik laddning	4
Elfordon & laddning i kommunkoncernen	5
Bilaga - Förslag och på lokalisering av publika laddplatser	6

Introduktion

Överkalix ligger i de mellersta delarna av Norrbotten och ligger vackert beläget utmed Kalixälven. Kommunen har en yta på omkring 2 920 km² bestående av storslagen natur och mycket jordbruks- och skogsmark. Här finns också ett rikt djurliv där friluftsliv och turism går hand i hand. Befolkningen utgörs av 3 859 personer totalt där enbart centralorten Bränna hyser cirka 2000 invånare. I Bränna finns även en stor del av kommunens service samlad. Det övergripande målet för Överkalix är en stark tillväxt för en livskraftig kommun som också ska fungera som en attraktiv etablerings- och boendeort. Det betyder att faktorer som en bra och hållbar miljö, god infrastruktur och samhällsservice är viktigt. Inom ramen för målet ska Överkalix miljö- och klimatarbete stärkas för att garantera invånarna en hälsosam och god miljö i enlighet med de nationella miljömålen.

Överkalix kommun är infrastrukturellt viktig med sin nära anknytning till Europaväg 10, väg 98 mot Övertorneå och väg 392/835 till Pajala. E10 har stor betydelse för kommunikationer till Norrbottens inland och fjällvärld såväl till de norra delarna av Finland och Norge. Överkalix position bland transportstråken är viktig både regionalt, nationellt och internationellt, främst gällande arbetspendling, godstransport, näringsliv, företagande, hållbar utveckling och besöksnäring. Ambitionen är att erhålla god transportkvalitet, god tillgänglighet, god trafiksäkerhet och god miljö för vägarna inom och med anknytning till kommunen.

Syfte

Syftet med en strategi för utbyggnad av laddinfrastruktur för elfordon har är att definiera Överkalix kommuns roll och strategiska inriktning inom området. Detta för att kunna nå visionen om att resor och transporter ska ske med miljöklassade bränslen och fordon.

Laddinfrastrategin biläggs Överkalix befintliga översiktsplan. Förslaget i strategin avser en första grundläggande nivå av infrastruktur för att möjliggöra resor i och genom kommunen med elbil. Strategin föreslås följas upp och uppdateras i samband med nästa tillfälle då en uppdatering görs av översiktsplanen. Utvecklingen av laddbara fordon går snabbt och behovet av laddinfrastruktur förväntas därför successivt öka. Samtidigt innebär ett ökat antal fordon ett bättre affärsmässigt underlag för privata aktörer som erbjuder laddning, vilket på sikt kommer att underlätta etablering.

Bakgrund

Transportsektorn är den största källan till koldioxidutsläpp i Överkalix kommun och mäter högre än motsvarande utsläpp från industrin. År 2019 var körsträckan i Överkalix 854 mil per invånare, 15,7 procent mer än Norrbottens medelinvånare. Samma år var 136 av bilarna i Överkalix miljöbilar, vilket motsvarade 6,3 procent av bilparken jämfört med Norrbotten med 9,2 procent respektive Sverige 15,2 procent miljöbilar. Elfordon ökar i popularitet och år 2020 var 32 procent av Sveriges nybilsförsäljning eldrivna fordon. Samtidigt pågår diskussioner om att helt förbjuda tillverkningen av bilar med förbränningsmotorer inom EU med start 2030. Stora investeringar planeras för publik snabbladdning vilket visar en fortsatt stark trend för laddbilar. Överkalix är inget undantag och 2019 fanns 11 procent nyregistrerade elfordon i kommunen (jämfört med Stockholms 4 procent). I december 2020 fanns 9 laddbara bilar i Överkalix och 4,2 procent av kommunens personbilar var laddbara. Fler laddstationer har också tillkommit. I början av 2021 fanns 4 publika laddplatser med totalt 6 laddpunkter (punkter där koppling mellan laddbara fordon och laddare sker, en laddare kan ha flera laddpunkter). Överkalix kommun har sökt och fått beviljat två ytterligare laddplatser med 4 laddpunkter, platser som kommer byggas under 2021. Två aktörer har även beviljats stöd från Trafikverket för att etablera 2 snabbladdare om 150 kW i kommunen.

Överkalix kommun verkar för att realisera Agenda 2030-målen och uppfylla sin del i den gröna omställningen (hållbar energi för alla och bekämpning av klimatförändringar). Kommunens miljö- och hållbarhetsarbete ska ytterligare stärkas för att tillförsäkra invånarna en hälsosam och god miljö i enlighet med nationella miljömål (70-procent minskade transportutsläpp år 2030). I översiktsplanen för kommunen fastslås även att vägtrafiken är den största källan till skadligt buller. De höga CO₂-utsläppen kan förklaras genom långa avstånd och näringar som kräver transporter. Pendling till arbete är vanligt både inom och utom kommunens gränser vilket ökar utsläppen från persontrafik.

I Överkalix kommuns plan för energieffektivisering står att miljökraven på fordon som används i tjänsten ska skärpas fortlöpande, genom att till exempel genom krav på bränslesnåla fordon och låga utsläpp. Miljöklassade bilar ska ersätta privat bil i tjänst och en äldre bilpark ska förnyas genom leasingbilar. Personal som använder bil i tjänst ska utbildas i sparsam körning. Arbete pågår för att göra en översyn av bilparken och skapa en plan för hur antalet miljöbilar kan öka. Det innefattar även en plan för underhåll av bilar, service, behov och inköp. Genom att underlätta för elbilar bidrar kommunen till att förbränning av fossila bränslen kan minska och med det växthusgaser. En plan för publika laddstolpar ska tas fram och arbetet med realiseringsplan påbörjades år 2020.

Scenario

Enligt prognos från statistikverktyg ELIS¹ kommer antalet elfordon i Norrbotten att öka över 1,5 gånger 2019–2030. Överfört på Överkalix kommunkoncern dess fordonsflotta handlar det om cirka 133 laddbara bilar fram tills 2030. Det innebär cirka 13 publika laddplatser i kommunen inom 9 år och ger en fingervisning om det framtida behovet av laddningsinfrastruktur för besökare, genomresande och Överkalix kommuns invånare.

Antal laddfordon	Antal laddpunkter ²	Snabbladdare (50kW) ³	Snabbladdare (150kW)
133	13	3	2

¹ Nationella statistiken över laddbara fordon och laddpunkter som PowerCircle ansvarar för.

² EU:s rekommendation bör ligga på 0,1, alltså max tio bilar per publik laddstolpe. CPEV står för Charging Points per Electric Vehicle.

³ Fast charging infrastructure for electric vehicles: Today's situation and future needs, Gnann m fl (2018).

Kommunens målbild

2030 karaktäriseras Överkalix kommun av ett tydligt fokus på möjligheter till fossilfria transporter. Överkalix kommun kommer att bidra till utvecklingen av laddinfrastrukturen genom strategiskt arbete både inom koncernen och mot allmänheten.

Detta avspeglas genom:

1. Överkalix kommun anpassar sina insatser i enlighet med ett framtida scenario med 133 elbilar och laddhybrider i kommunen år 2030.
2. Stiftelsen Överkalix Bostäder erbjuder laddning till alla hyresgäster som efterfrågar detta.⁴
3. Tillgång till laddning ska finnas för de anställda vid kommunens arbetsplatser.
4. Målet om en fossiloberoende fordonsflotta är uppfyllt.
5. Laddplatserna har marknadsförts och synliggjorts i kommunen.
6. Senast år 2025 ställs krav på plan för fossilfrihet år 2030 av de leverantörer som anlitas för transporttjänster av kommunen.

Publik laddning

Överkalix kommun har inte som avsikt att själva göra stora satsningar i laddinfrastruktur eller byggnationer. På vissa platser, bland annat där semi-öppna lösningar kan bli aktuella, finns potential till kommunala investeringar med hjälp av tillgängliga bidrag. De många och stora etableringarna lämnar kommunen till statlig nivå och privat marknad. Kommunen ställer sig positiva till att stödja aktörer som vill göra investeringar i laddinfrastruktur och kan bistå med hjälp och vägledning. Där har Överkalix bland annat i förberedande arbete pekat ut lämpliga platser för lokalisering. Platserna som föreslås för de publika laddplatserna finns utplacerade längs de utpekade transportstråken och i de större orterna i kommunen. Även landsbygdsperspektivet har beaktats. Förslaget följer också Trafikverkets strategi för laddinfrastruktur längs det prioriterade vägnätet för personbilstransporter som anger max 10 mils avstånd mellan snabbpladdarna.

Snabbpladdarna bör kompletteras med semi- och/eller destinationsladdning på platser där besökarna förväntas stanna en stund, exempelvis vid besöksmål, affärer etcetera. I förslaget finns sådana lokaliseringar angivna, men det är givetvis upp till respektive företag eller förening att besluta huruvida de vill etablera och var. För företag kan det exempelvis vara en konkurrensfördel att kunna erbjuda laddning till sina kunder på fler platser.

Platserna som föreslås har goda anslutningsmöjligheter⁵, de är lättillgängliga och det finns något att göra i anslutning till lokaliseringen medan fordonet laddas. Marken på de utpekade platserna ägs i vissa fall av kommunen, men i vissa fall av andra fastighetsägare. I de senare fallen måste avtal slutas med den aktuella fastighetsägaren. Utöver de utpekade platserna kan laddplatser komma att byggas på fler platser vilket självklart är välkommet ur laddningssynpunkt. Dessa hanteras då i enskilda fall och enligt gällande planbestämmelser.

---

⁴ Få hyresgäster i Norrland kan ladda elbilen hemma år 2021 enligt <https://www.hemhyra.se/nyheter/nastan-inga-hyresgaster-norrland-kan-ladda-sin-elbil-hemma-hotar-att-bli-en-flaskhals/>

⁵ Tillgänglig elkapacitet är en ögonblicksbild vid det tillfälle som det kontrolleras.

Överkalix kommun avser främja publik laddning genom att:

- Stödja arbetet mot att det 2030 ska finnas en väl utbyggd och integrerad laddinfrastruktur med minst 13 publika laddplatser och 3 snabbladdare.
- Se ut, och sprida information om, lämpliga platser för publik laddning i kommunen.
- Uppmuntra privata aktörers etablering av laddplatser genom information och vägledning.
- Erbjuder möjlighet att etablera laddplatser på mark som ägs av kommunen.
- Verka för att fastighetsägare och det kommunala bolaget Överkalix Bostäder ser över sina parkeringar och kompletterar med laddplatser där behov och efterfrågan finns.
- Ha en kontinuerlig dialog kring elektrifiering av fordonsflottan med anställda, medborgare, näringsliv och andra viktiga aktörer.
- Samverka med övriga kommuner i Norrbotten för att nå gränsöverskridande samarbeten och uppnå regelbundna stråk för laddinfrastruktur mellan kommuner.

Elfordon & laddning i kommunkoncernen

Överkalix kommunkoncern har för avsikt att ställa om den egna fordonsflottan mot att bli mer fossiloberoende. I det sammanhanget kommer kommunen att investera i laddplatser för egna fordon i anslutning till de verksamheter som använder bilarna.

Överkalix kommunkoncern avser främja laddning i den egna organisationen genom att:

- Det i framtida upphandlingar ska finnas ett tydligt fokus på fossilfria drivmedel med fokus på eldrivna fordon. Även andra aspekter såsom service och kostnad på lång sikt ska beräknas.
- I Överkalix kommuns fordonsflotta ska bilarna vara fossiloberoende med en utbytestakt om minst 20 procent per år fram till och med 2030. Eldrivna fordon med tillhörande laddplatser kommer att utgöra en betydande del av denna omställning.
- Investeringar i laddplatser för kommunkoncernens egen fordonsflotta ska ske i takt med målet om fossiloberoende fordon.
- En översyn kring ekonomi, samhällsnytta med mera för införande av elfordon i fordonsflottan ska tas fram.
- Laddplatser för kommunkoncernens anställda ska etableras mot lämplig avgift. Detta i en takt som följer den allmänna utvecklingen av laddningsbara fordon i kommunen. Till en början prioriteras de största parkeringarna för att därefter utvecklas utifrån behov.
- Som en vidareutveckling av målet att utbilda i ekonomisk körning ska även anställda som kör i tjänsten informeras och utbildas i hur det är att köra eldrivet samt kunna testa elfordon.
- Investera i laddplatser vid kommunens arbetsplatser samt utreda möjligheten att öppna upp för allmänheten att ladda mot avgift under lämpliga tider på arbetsplatsernas parkeringar.
- Under perioden 2021–2030 ska medel öronmärkas i investeringsbudgeten för investeringar för laddare, medel som växlas upp med ansökningar om finansieringsstöd.
- Från och med 2022 ska kommande upphandlingar ses över gällande krav på aktörer. Det ska tas fram en plan för att successivt och årligen fram till 2030 uppnå fossilfrihet hos leverantörer som anlitas för transporttjänster av den kommunala verksamheten.
- Märka upp fordonen i fordonsflottan med dekaleringar för att visa att Överkalix kommun kör fossilfritt.

Bilaga - Förslag och på lokalisering av publika laddplatser

För att se en karta över utpekade platser gå in på Google Maps på [denna klickbara länk](#).

Notera att dessa förslag ger en ögonblicksbild för augusti 2021 gällande kapaciteten i elnätet. Där och då fanns goda indikationer på tillräcklig kapacitet för laddarna som här föreslås. Denna bild kan dock komma att förändras på sikt. Detta är alltså ett preliminärt besked då en djupare analys av LSP-nätet kommer att göras när offertförfrågan med tillhörande föransmälan inkommit för exakt prissättning av anslutningen. Det kan heller inte uteslutas att andra kunder som vill ansluta sig till elnätet beställer före och därigenom utnyttjar ledig kapacitet i nätet. Har ni intresse av att bygga på dessa platser finns god hjälp att få via nätägaren, i detta fall Vattenfall. Formulär finns att fylla i på Vattenfalls hemsida och offert lämnas kostnadsfritt varav ni tilldelas handläggare.

OBS! Det finns fotnoter på vissa utpekade platser (adresser) där vissa specifika tillstånd kan komma att gälla.

Tabell över utpekade platser

Nr	Adress, ort	Namn	Fastighetsbet. / Fastighetsägare	Typ	Antal laddpunkter	Maxeffekt (kW)
1	Bulandsgatan 6	Överkalix Camping	Grelsbyn 3:73 Ägare Överkalix kommun Arrendator: Arctic Circle Management AB	Destinationsladdare	4	22kW
2	Bulandsgatan 4	Grand Arctic Resort	Bränna 4:22 Ägare Kommunalt bolag Arrendator: Joha Väisänen	Destinationsladdare	6	22kW
3	Anna Vikmans väg	Parkering idrottsplats	Överkalix idrottsplats Ägare Överkalix kommun	Destinationsladdare	4	22kW
4	Södra Kyrkogatan 9	Parkering vid kyrkan	Grelsbyn 3:24 Ägare Överkalix kommun Nyttjas av Överkalix församling/kyrkobesökare	Destinationsladdare	4	22kW
5	Västra Svartbyvägen 101 ⁶	Nilles bar och camping	Svartbyn 16:10 Svartbyns Bar & Camping AB	Destinationsladdare och/eller snabbladdare om 50kW	6	22kW 50kW
6	Vippabacken 15	Vippabacken	Grelsbyn 47:6 Stefan Karlsson	Destinationsladdare	4	22kW
7	Storgatan 38	Coop Överkalix	Bränna 6:9 Coop Norrbotten ek fören	Destinationsladdare och/eller snabbladdare	4	22kW 50kW
8	Storgatan 34	OKQ8 Överkalix	OKQ8 Överkalix	Snabbladdare	2	150 kW
9	Bulandsgatan 2	Folkets Hus	Bränna 4:21 Överkalix Folkets Husförening UPA	Destinationsladdare	4	22kW

⁶ Ny NS – ny nätstation behövs för att klara anslutningen.

10	Jockfall Tjärvägen 1	Jockfall	Jock 4:19 Överkalix kommun Arrendator: Jockfall Turism & Camping	Destinationsladdare	6	22kW
11	Storgatan 48	Ica Överkalix	Bränna 4:19 V Fastigheter Överkalix 4 AB	Destinationsladdare och/eller snabbladdare 50kW	2	22kW 50kW
12	Storlappsberget 956 91	Storlappsberget	Heden 8:19 Tony Larsson Arrendator: Överkalix kommun	Destinationsladdare	4	22kW
13	Brännaberget 1	Brännaberget	Brännaberget 29:1 Jonas Andersson	Destinationsladdare	4	22kW
14	Tallviksvägen 31 ⁷	Överkalix hälsocentral	Tallvik 13:32 Region Norrbotten	Destinationsladdare	2	22kW MSP
15	956 31 Överkalix ⁸	Busstation Överkalix	Grelsbyn 3:24 Överkalix kommun	Destinationsladdare	6	22kW
16	Allsåklubben 5 ⁹	Allsån/ Allsåklubben	Allsåklubben 1:11 Magnus Ek	Destinationsladdare	4	22kW

Nr 1. Många besökare årligen och populärt besöksmål.

Nr 2. Hotell nära camping. Nysatsning som kan locka många gäster.

Nr 3. Bra placering till centrum och fritidsaktiviteter, en av de platser som beviljats stöd för 2020 ansökningar till klimatklivet. Bör finnas möjligheter att utöka efter behov.

Nr 4. Kommunal mark, men har även Brännagården bredvid så anställda kan ha möjlighet att ladda.

Nr 5. Uppmuntrar till laddning på välbesökt plats. Här finns även potential att nå tung trafik som önskar ladda. Idag finns på platsen en befintlig dieselstation samt en stugby.

Nr 6. Plats med stugbyar där många besökare och turister stannar. Finns även en del lastbilar som står här. Välbesökt plats.

Nr 9. Har beviljats snabbladdare från Trafikverkets satsning om de vita vägarna men ännu inte etablerats (sommar 21).

Nr 11. Finns publika laddare på plats men fler kan vara bra att få till fler. Engagerad handlare som kan tänkas vara intresserad av att erbjuda fler laddpunkter.

Nr 13. Välbesökts skidspår.

Nr. 16. Dansbana och camping.

⁷ MSP = mellanspänningsnätet klarar tillkommande anslutning.

⁸ Ny NS – ny nätstation behövs för att klara anslutningen.

⁹ Ny TRF – ny transformator behövs för att klara anslutningen.